

INTEGRÁLT VÍZHÁZTARTÁSI TÁJÉKOZTATÓ ÉS ELŐREJELZÉS

2016. június

– kivonat –

Készítette:

az

**Országos Vízügyi Főigazgatóság
Vízjelző és Vízrajzi Főosztály
Vízrajzi Monitoring Osztálya**

és az

Alsó-Tisza-vidéki Vízügyi Igazgatóság

**Budapest, Szeged
2016. június 7.**

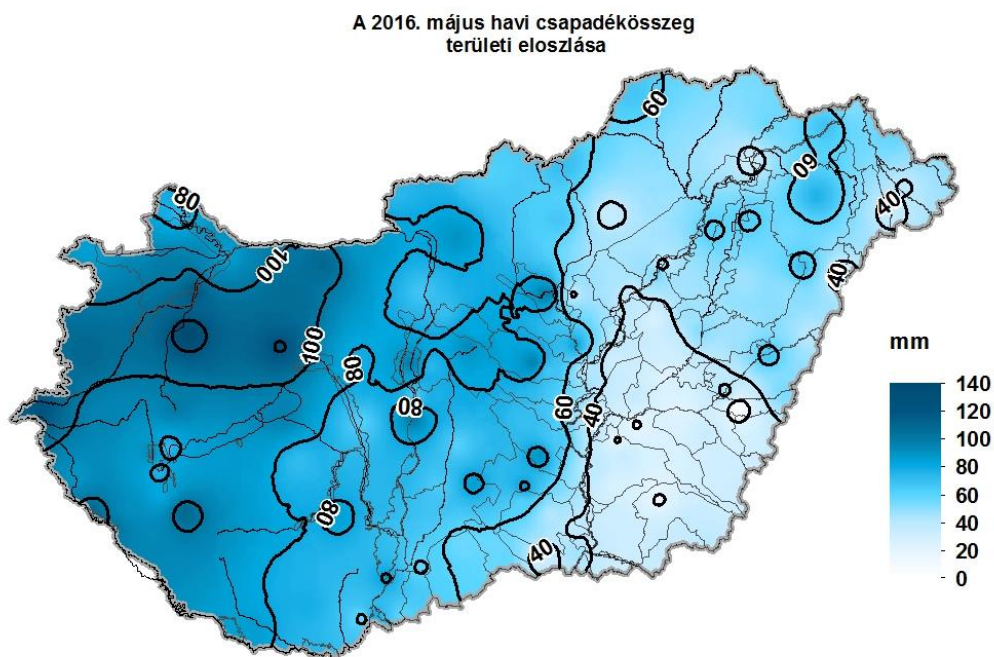
1. HELYZETÉRTÉKELÉS

Csapadék

2016 májusában a rendelkezésre álló adatok szerint az ország területére lehullott csapadék mennyisége 9 mm (Vésztő) és 129 mm (Pápa) között alakult. Az országos területi átlagérték 63 mm volt, ami 4 mm-rel (7%-kal) több a viszonyítási időszak (1971-2000) május havi átlagánál.

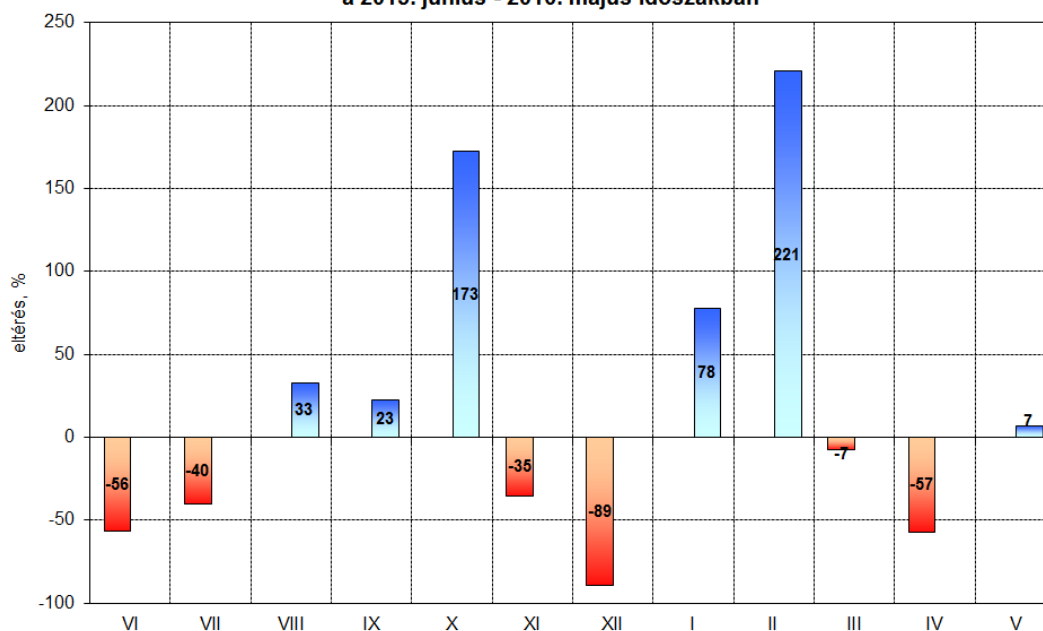
A május havi csapadékmennyiség az Ipolytarnóc-Szolnok-Kelebia vonaltól nyugatra meghaladta az átlagot, az ország többi részén a májusi átlagnál kevesebb csapadék hullott.

Országos áttekintésben a májusi átlaghoz viszonyított legnagyobb csapadékhiány (48 mm) Vésztő, a legnagyobb csapadéktöbblet (76 mm) Pápa állomáson fordult elő.

Az alábbi szövegekői ábrán a legutóbbi 12 havi időszakra mutatjuk be a havi csapadékösszeg országos területi átlagértékének sokévi átlagtól való relatív eltérését.

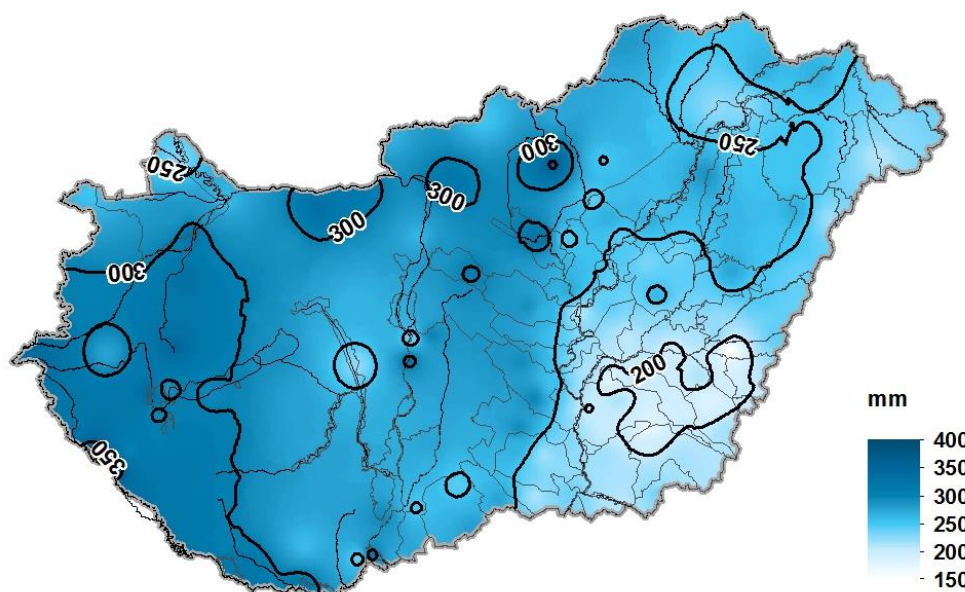
A havi csapadékösszeg országos területi átlagértékének sokévi (1971-2000) átlagtól való eltérése (%) a 2015. június - 2016. május időszakban

A 2016. január-május időszakban lehullott csapadék mennyisége 157 mm (Vésztő) és 370 mm (Letenye) között alakult, az országos területi átlagérték 260 mm volt, ami az időszakos átlagnál 64 mm-rel (33%-kal) magasabb.

Az átlaghoz viszonyított legnagyobb 5 havi csapadékhiány (24 mm) Vésztő, a csapadéktöbblet (144 mm) Pápa állomáson jelentkezett.

A 2016. január-május havi csapadékösszeg területi eloszlása

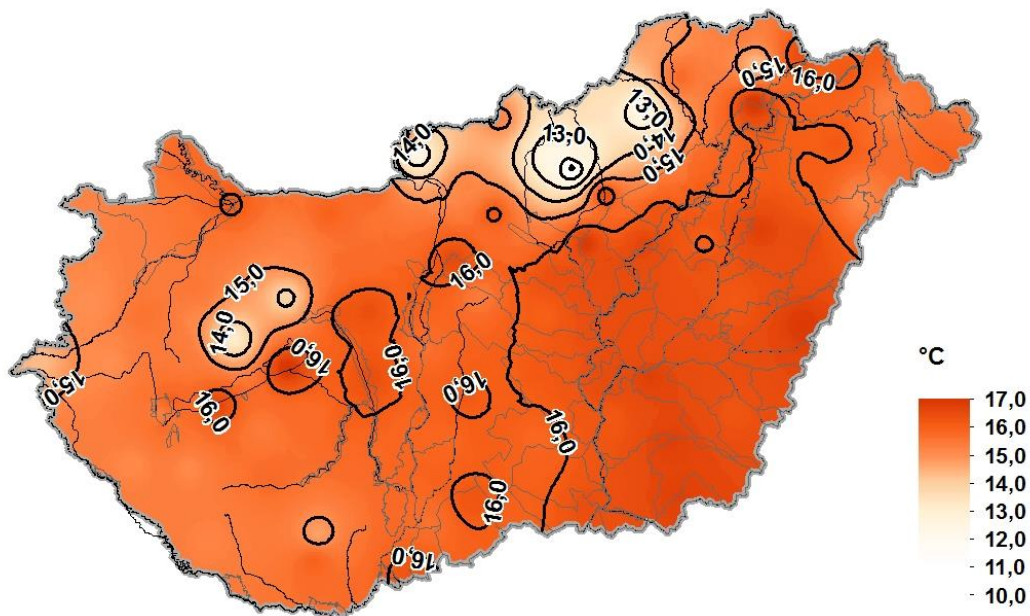
Léghőmérséklet

A május havi középhőmérséklet 10,9°C (Kékestető) és 16,8°C (Siófok, Tarcál) között alakult, az országos területi átlagérték 15,6°C volt, ami a sokévi (1971-2000) májusi átlagnál 0,1°C-kal magasabb.

A havi középhőmérséklet a Dunántúl keleti részén, a Duna-Tisza közén, valamint a Tiszántúl egyes közzeteiben elmaradt a májusi átlagtól, az ország többi részén a májusi átlagnál magasabb havi középhőmérséklet volt jellemző.

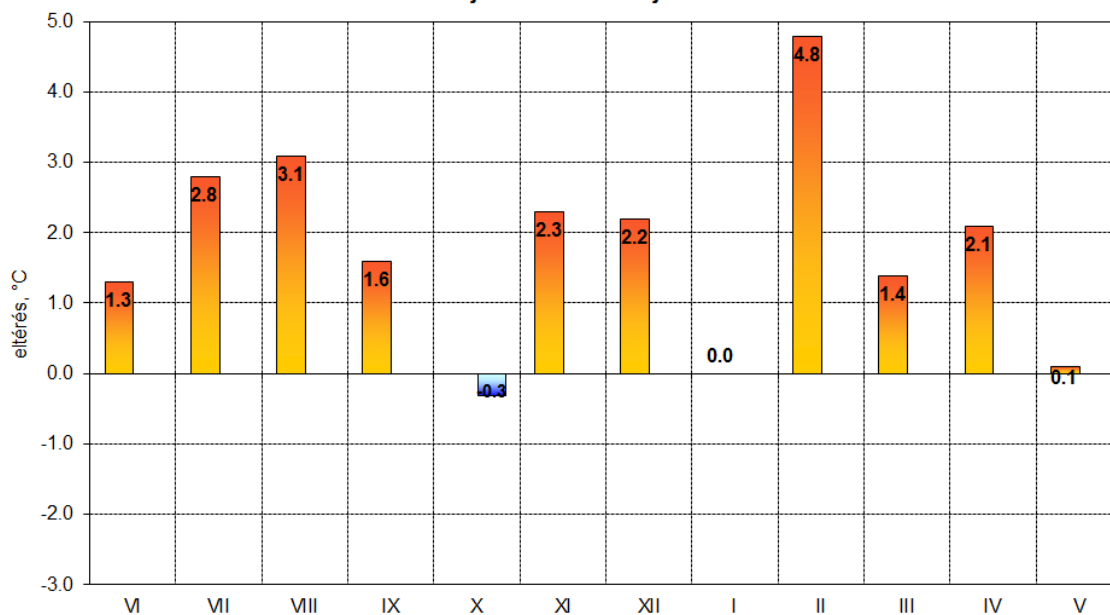
Országos áttekintésben az átlagos április havi középhőmérséklethez képest a legnagyobb negatív eltérés (0,8°C) Kakucs és Szentlélek, a legnagyobb pozitív eltérés (1,2°C) Jászapáti és Tarcál állomáson fordult elő.

A 2016. május havi középhőmérséklet területi eloszlása

Az alábbi ábrán a legutóbbi 12 havi időszakra mutatjuk be a havi középhőmérséklet országos területi átlagértékének sokévi átlagtól való eltérését.

A havi középhőmérséklet országos területi átlagértékének sokévi (1971-2000) átlagtól való eltérése (°C) a 2015. június - 2016. május időszakban

Talajnedvesség

Síkvidékeinken a talajok legfelső (0-20 cm-es) rétegének nedvességtartalma május végén az egy hónappal korábbi állapothoz képest magasabb volt. A 0-20 cm-es talajréteg nedvességtartalmát a 45-65% közötti telítettségi értékek jellemezték. Ennél alacsonyabb telítettségi értékek (25-45%) a Körösök vidékén és a Viharsarok területén fordultak elő.

A 20-50 cm közötti talajréteg nedvességtartalma májusban kissé csökkent. Síkvidékeink területének nagyobb részén ennek a talajrétegnek a nedvességtartalmát május végén az 45-65% telítettségi értékek jellemezték. A nedvességtartalom csökkenése a Tiszántúl területén nagyobb volt, itt a hónap végén 35-45% közötti telítettségi értékek fordultak elő jellemzően.

Az 50-100 cm-es talajréteg nedvességtartalma májusban alig változott. Síkvidékeink csaknem teljes területén ennek a talajrétegnek a nedvességtartalmát a telített állapot jellemezte.

Talajvíz

Májusban a síkvidéki területek csaknem mindegyikén csökkent a talajvízszint. Jelentősebb, helyenként 25 cm-t meghaladó csökkenés csak a Nagykunság keleti peremvidékén, a Sajó völgsíkján, a Taktaköz északi részén, továbbá egyes talajvízszint-mérő kutak környezetében mutatkozott.

A Kisalföld északi és déli részén, a Duna-Tisza közén, a Pesti-síkság területén, a Tisza mentén a Bodroghözben és az Alsó-Tisza völgy északi részén az áprilisban mért értékeknél kissé magasabban helyezkedett el a talajvíztükör.

Az 1971-2000. közötti időszak május havi átlagértékénél alacsonyabban helyezkedett el a talajvíztükör a Duna-Tisza köze hátsági térszínein, a Mátra előterében (200-300 cm), a

Felső-Tisza vidék északkeleti peremterületén (100-200 cm), Dél-Hajdúság területén (100-150 cm), a Hortobágy, a Kis-Sárrét, a Körösmenti- és a Bihari-sík területén (0-50 cm). A Mezőföld egyes körzeteiben és a Kisalföldön 0-25 cm változás mutatkozott.

A viszonyítási időszakban jellemzően magasabban helyezkedett el a talajvíztükör Zagyva mentén, a Tisza völgsíkján a Kiskörei-tározó térségétől a déli országhatárig, a Dél-Tiszántúl, a Mezőföld és a Dráva-menti síkság területének nagyobb egészén, továbbá a Kisalföld déli és keleti peremvidékén. A Tiszántúl csaknem valamennyi érintett körzetében és a Mezőföld északi peremterületén 100 cm-nél nagyobb eltérések is előfordultak, a Mezőföldön 25-50 cm, a Kisalföld és a Dráva-menti síkság érintett körzeteiben pedig 0-25 cm különbség-érték voltak jellemzőek.

A síkvidékek országos területi átlagértéke alapján a talajvíztükör májusban az 1971-2000. közötti időszak május hónapjai átlagértékénél 15-20 cm-rel alacsonyabban helyezkedett el.

Belvízi helyzetértékelés

2016 májusában országos összesítésben a belvízrendszerek közötti vízforgalom mennyisége 127,85 millió m³ volt, ami 10,23 millió m³-rel (mintegy 7%-kal) maradt el az előző havi értéktől. A május havi vízforgalom részben a felszíni vízfolyásokból a belvízrendszereken átvezetett vízmennyiség volt.

A hónap folyamán 3 VÍZIG működési területén fordult elő belvízelöntés. A belvízelöntések maximális kiterjedése országos összegben 990 ha volt.

A tározókban visszatartott víz mennyisége 2016 májusában országos összesítésben az egy hónappal korábbi értékhez képest 0,69 millió m³-rel (mintegy 1%-kal) csökkent.

2. ELŐREJELZÉS

Időjárás-előrejelzés

Az Országos Meteorológiai Szolgálat 2016. május 13-án kiadott hosszú távú meteorológiai előrejelzése szerint a június átlagosnál melegebb és átlagosan csapadékos, a július átlagosnál melegebb és átlagosan csapadékos, az augusztus átlagosnál melegebb és átlagosnál kissé szárazabb lesz.

A havi középhőmérséklet és a havi csapadékösszeg országos átlagértékei az alábbi előrejelzett értékközökben várhatók (zárójelben a sokévi átlagokat tüntettük föl):

Hónap	Havi középhőmérséklet [°C]	Havi csapadékösszeg [mm]
június	18,1 – 20,1 (18,6)	50 – 95 (75)
július	20,0 – 22,0 (20,4)	45 – 75 (64)
augusztus	19,3 – 21,7 (20,0)	40 – 75 (61)

Az OMSZ 2016. június 7-én kiadott középtávú előrejelzése szerint a következő 6 napos időszakban mérsékeltén változékony, kora nyári időjárásra lehet számítani. Az időszak elején átmenetileg csökken a csapadékhajlam, majd az időszak második felében ismét csapadékosabbra, változékonyabbra fordul az időjárás. A csapadék mennyisége – területi átlagban – előreláthatólag nem haladja meg a 10 mm/nap étéket, ugyanakkor a lokálisan a zivatargócok területén ennek többszöröse is előfordulhat. A hőmérséklet az időszak nagy részében az időszakos átlag közelében várható, jelentősebb lehűlésre az időszak végén lehet számítani.

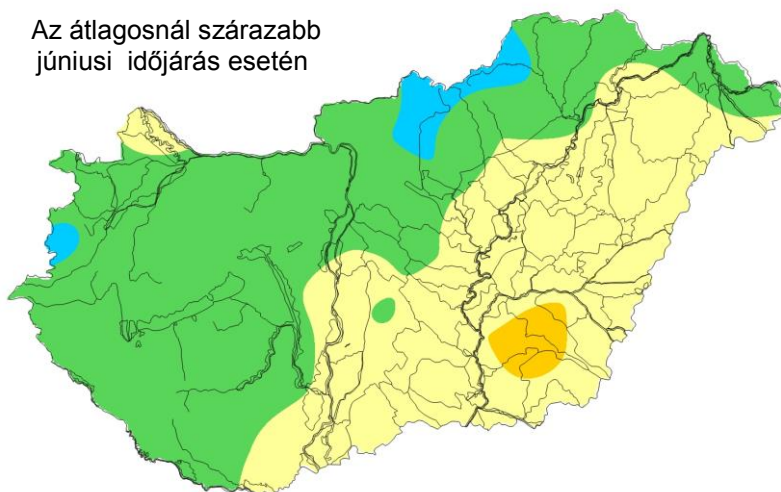
Vízháztartási előrejelzés

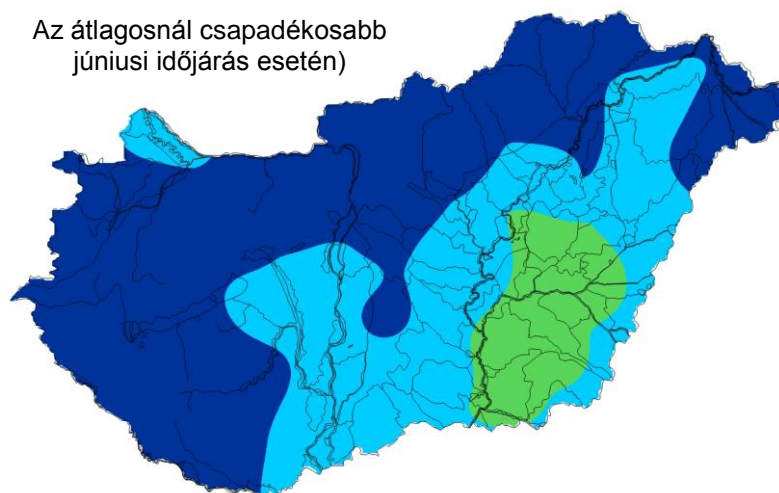
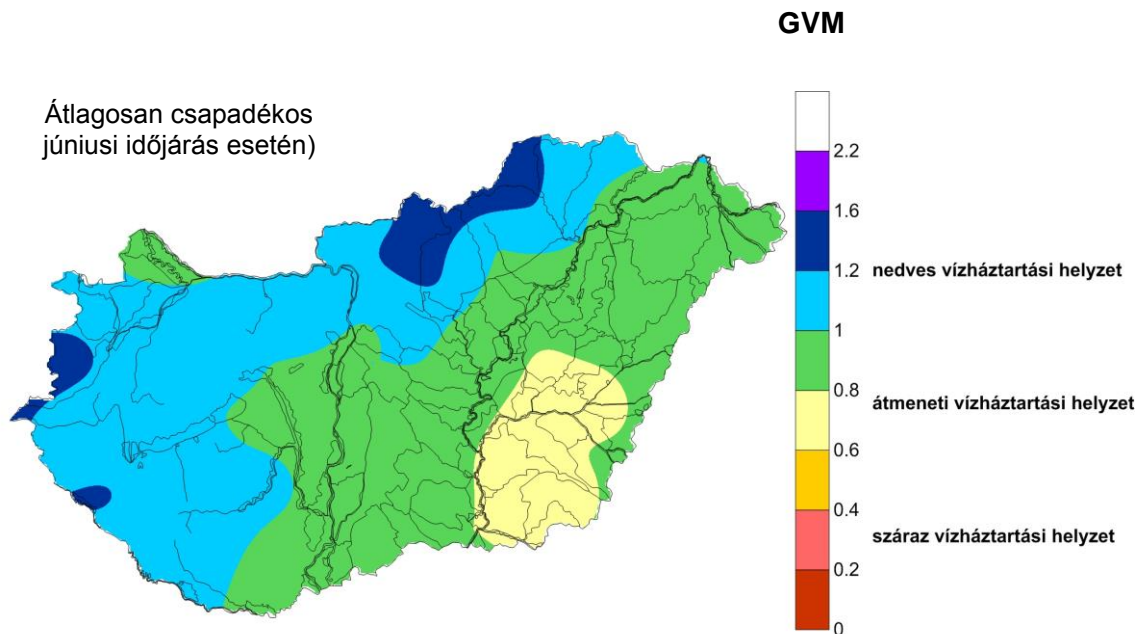
Május végén az előző év azonos időszakával összevetve – az ország egészét tekintve – megközelítőleg megegyező vízháztartási helyzet volt megállapítható.

A júniusra szóló hosszútávú meteorológiai előrejelzés bevalása esetén – országos átlagban – a száraz és a nedves között átmeneti vízháztartási helyzetre lehet számítani.

Az alábbi ábrákon időjárási forgatókönyvenként szemléltetjük a június havi vízháztartási helyzet várható alakulását.

Az átlagosnál szárazabb
júniusi időjárás esetén

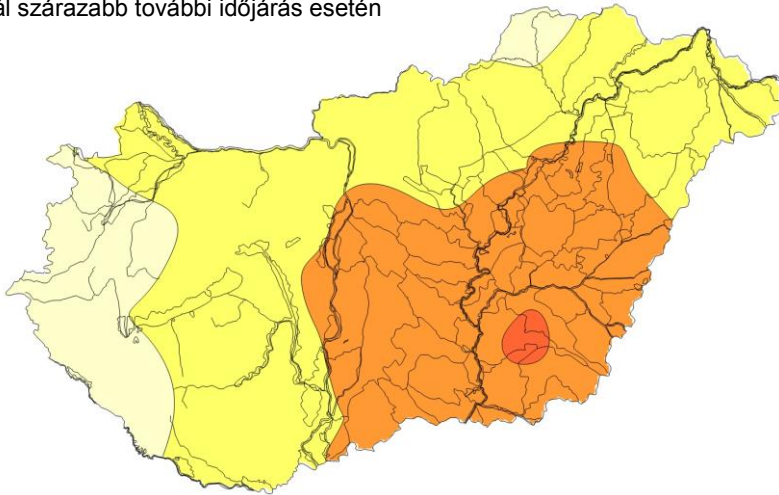

Aszály-előrejelzés

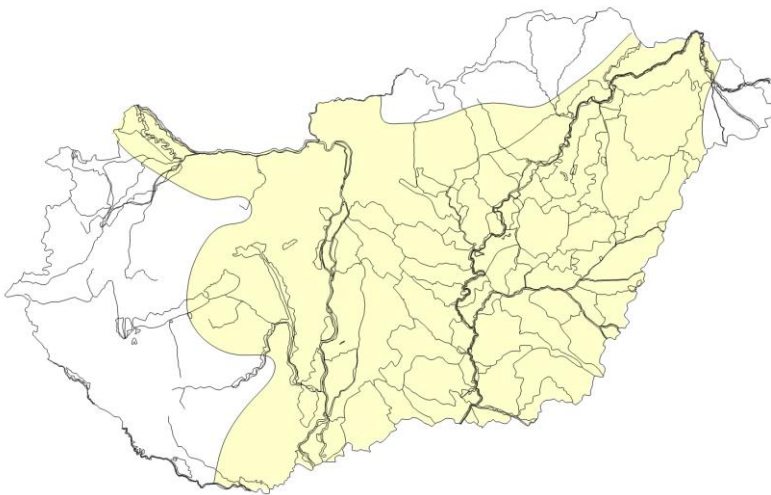
Az átlagosnál szárazabb további időjárás esetén az aszály közepes fokozata az Alföld nagy részén továbbra is kialakulhat. Az előző hónaphoz hasonlóan továbbra is az látszik, hogy átlagos további időjárás esetén legfeljebb enyhe aszály kialakulása valószínűsíthető.

Az alábbi ábrákon két időjárási forgatókönyv szerint végzett számítások alapján szemléltetjük az aszályhelyzet várható alakulását.

Az átlagosnál szárazabb további időjárás esetén

Átlagosan csapadékos további időjárás esetén

PAI (°C/100mm)

